

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorია

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

I. Quodnam sit hujus operis argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΕΥΣΕΒΙΙ
ΤΟΥ ΠΑΜΦΙΛΟΥ,
 Εκκλησιαστικῆς ἰστορίας
 Λόγος α.

EUSEBII
PAMPHILI
 ECCLESIASTICÆ
 HISTORIÆ
LIBER PRIMUS.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Τίς ἡ τῆς ἰσραηλῆας ὑπόθεσις.

CAPUT PRIMUM.

Quodnam sit hujus Operis argumentum.

ΤΑΣ τῶν ἱερῶν διποσῶλων δια-
 δοχάς, σὺν καὶ τοῖς ἀπὸ Ἐ-
 σωτήρου ἡμῶν καὶ εἰς ἡμᾶς
 διλυσιμῶν χρόνοις ὅσα τε
 καὶ πηλικά παραγμαθι-
 θῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῆν ἰστορίαν λέγε-
 ται, καὶ ὅσοι ταύτης διαπορεπῶς ἐν ταῖς μά-
 λις ἀποσημολάταις παροικίας ἠγήσαντό
 τε καὶ παροίστησαν ὅσοι τε καὶ ἄλλοι ἐκάστην
 ἀγροφῶς ἢ καὶ διὰ συζητημάτων τῶν
 θεῶν ἐπὶ τῶν λόγων. τίνες τε καὶ ὅσοι καὶ
 ὁπωλικά νεωτεροποιίας ἡμέρῳ, πλάνης εἰς
 ἕχατον ἐλάσαντες, ψυδωνύμα γνώσεως
 εἰσηγήσας ἑαυτὰς ἀνακεκλήρυχασιν, ἀφει-
 δῶς οἷα λύκοι βαρεῖς τῶν ἑλεῖν καὶ μὴ
 ἐπενεγέοντες, παροίστην τῶν καὶ τῶν
 τίκα, τῆς καὶ Ἐσωτήρου ἡμῶν ἐνεκεν ἀπο-
 λῆς, τὸ πᾶν ἰσραηλῶν ἐθνοῦ παροισθόντα.
 ὅσα τε αὖ καὶ ὅποια καθ' ἕνα τε χρόνος παρῶς
 τῶν ἐθνῶν ὁ θεῶν πεπολέμηται λόγῳ, καὶ
 πηλικοί καὶ καρπὸς τῶν δι' αἵματός καὶ
 βασάνων ὑπερ' αὐτῶν διεξήλητον ἀγῶνας,
 τὰ τ' ἀπὸ τῶν καὶ καθ' ἡμᾶς αὐτὰς μαρ-
 τύρια, καὶ τῶν ἀπὸ πάντων ἰλεῶ καὶ εὐμῶν Ἐ-
 σωτήρου ἡμῶν ἀντίληψιν γενομένην παρὰ
 νῆα παροισθῶν, ὅσα ἄλλοθεν ἢ ἀπὸ πρώ-
 τῆς ἀξιομαί τῆς καὶ τὸν Ἐσωτήρα καὶ κύριον ἡ-
 μῶν Ἰησοῦ τὸν χριστὸν ἔδειξεν οἰκονομίας.
 ἀλλὰ μοι συζητημῶν ἢ ἐγνωμονῶν ἐντε-
 θεῶν ὁ λόγῳ αἰτεῖ, μείζον ἢ καθ' ἡμέ-

ΟUM sanctorum Apo-
 stolorum successiones,
 ac temporum seriem
 quæ à Servatore no-
 stro ad nos usque ef-
 fluxerunt scribere in-
 stituerim: Quot præterea quantæque
 res in Ecclesia gestæ à Scriptoribus no-
 stris commemorantur: qui præcipuè
 in celeberrimis civitatibus eidem Ec-
 clesie non sine laude præfuerint: & qui
 subinde per ordinem temporum suâ
 quisque ætate verbum DEI, vel voce,
 vel scriptis prædicaverint: qui etiam
 quibusq; temporibus homines novan-
 di cupiditate ad maximos errores dela-
 psi, falsæ doctrinæ auctores se palam
 professi sint, CHRISTI gregem quasi lu-
 pi gravissimè infestantes: adhæc quar-
 tæ calamitates universam Judæorum
 gentem obstructas Servatori nostro in-
 fidias statim consecutæ sint: quoties
 etiam, & quibus modis ac tempori-
 bus Christiana Religio à gentibus im-
 pugnata sit: Et qui tum superiori
 memoria pro illius defensione tor-
 menta ac mortem ipsam perpepsi for-
 tissimè certaverint: tum quæ nostrâ
 ætate martyria consummata sint: Po-
 stremò quàm propitium ac benignum
 Servatoris nostri præsidium nobis de-
 mum affullerit: hæc, inquam, om-
 nia cum scribere instituerim, non
 aliundè quàm ab ipsa Servatoris ac
 Domini nostri JESU CHRISTI in-
 carnatione initium ducam. Porro in
 ipso statim vestibulo veniam nobis dari
 nostra poscit oratio, quippe qui inge-
 A ij

nunc fateamur majus esse nostris viribus, opus hoc quod polliciti sumus, integrum atque omni ex parte perfectum exhibere. Primi enim hoc argumentum aggressi, novam quandam nullisque adhuc vestigiis tritam viam incedere nunc tentamus: Deum quidem itineris ducem, Christique potentiam adjumento nobis fore sperantes optantesque: ceterum ne nuda quidem reperientes hominum vestigia, qui ante nos viam illam calcaverint. Nisi quod nonnulli rerum quae sua aetate contigerant, exiguas quasdam & particulares narrationes sparsim nobis reliquerunt: tanquam faces quasdam nobis eminus attollentes, & quasi e specula inclamantes, qua via incedere, & quomodo sermonis nostri cursum tuto dirigere debeamus. Quaecumque igitur proposito operi profutura esse credidimus, ex his quae ab illis sparsim commemorata sunt studiose colligentes, aptosque instituto nostro veterum Scriptorum locos, velut flosculos ex sapientiae pratis decerpentes, historica narratione in unum corpus compingere conabimur: fati habentes si non omnium, illustrissimorum certe Servatoris nostri Apostolorum successiones in iis Ecclesiis quae etiamnum celeberrimae habentur, posteritatis memoriae commendare. Ceterum necessitate quadam impulsus hunc laborem suscepisse mihi videor, propterea quod ex Ecclesiasticis Scriptoribus neminem qui in hoc scriptio- nis genere elaborasset, hactenus deprehendi. Porro ut mihi necessaria, sic etiam utilissima hujus argumenti tractatio omnibus, ut spero, antiquitatis cognoscendae studiosis videbitur. Ac jam quidem antea, in iis libris quos de temporum ratione conscripsi, earum rerum quasi compendium quoddam confeci. Sed nunc uberiori narratione easdem explicare aggressus sum. Initium autem sermonis, ut jam dixi, ab ipsa quae captum longè superat humanum Servatoris CHRISTI dispensatione, & ab ejusdem Divinitatis expositione repetetur. Nam qui rerum in Ecclesia gestarum posteris historiam tradere instituit, altius ab ipsius CHRISTI (quandoquidem ejus etiam nomine censetur) diviniore quam plerisque videtur incarnatione exordium ducat necesse est.

Ατέραν δυνάμιν ὁμολογῶν εἶναι, τὴν ἐπαγγελίαν ἐτελεῖ καὶ ἀπαλάττειον ὑποσχισθῆναι. ἐπεὶ καὶ πρῶτον καὶ τῆς ὑποθέσεως ἀπὸ πάντων, οἷα ἵνα ἐρήμῳ καὶ ἀτείλει εἶναι ὁδὸν ἐλθεῖν μὲν θεῶν μὲν ὁδηγὸν καὶ τῷ θεῷ κρείττονι συνεργῶν χριστῶν δι' ἰσχυρῶν δυνάμιν. ἀνθρώπων γε μὲν ἐδάμωσεν εἶναι οἱ τε ὄντες ἴχνη γυμνά τῷ αὐτῷ ἡμῶν παροδουκῶν ὁδόν. μή ὅτι σμικρὰς αὐτὸ μόνον παροφάσας, δι' ὧν ἄλλος ἄλλως ὧν διλυκάσι χερῶν, μερικὰς ἡμῶν καλαλοῖταισι δηγῶν πῶρρωθεν ὑπερεῖ B πυρσὺς τὰς ἐαυτῶν παροφάσας φωνὰς, καὶ ἀνωθεν ποθεν ὕπερ ἐξ ἀπείρου καὶ ἀπὸ σκοπίας, βοῶντες ἔδρακεν δυνάμιν ἢ χερσὶ βαδίζον, καὶ τῷ θεῷ λόγῳ πορείαν ἀπλανῶς καὶ ἀκινδύνως δι' εὐθείαν. Ὅσα τοίνυν εἰς τὴν παροφάσιν λυσιτελήσει ὑποθέσει ἡ γέμεθα, τῶν αὐτοῖς ἐκείνοις ἀποφάσιν μνημονοῦντων ἀναλεξάμενοι, καὶ ὡς ἀνὴρ λογικῶν λειμῶνων τὰς ἀπὸ πάντων αὐτῶν τῶν πάλαι συγγραφέων ἀπαντισάμενοι φωνὰς, δι' ὑψηλοῦς ἰσορῆας πειρασόμεθα σωματοποιῶν. ἀγαπήσας εἰ καὶ μὴ ἀπάσων, τῶν C γοῶν μάλιστα διαφανεσάτων ἔστω ἡ μὲν Ἀποστόλων τὰς διαδοχὰς καὶ τὰς διαπρεπέσας καὶ ἐτι καὶ καὶ μνημονοδομίας ἐκκλησίας, ἀνασωσάμεθα ἀναγκαῖοτατα δέ μοι πονεῖσθαι τῷ ὑποθέσει ἡγεῖμαι, ὅτι μηδένα πῶς εἰς δευτέρων ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων διέγνωσθαι εἶστο τῆς γραφῆς ἀσφάλῃ πεπονημένον ἰομέριον. ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ὠφελιμώτατη τοῖς φιλοτίμοις καὶ τὸ χρησιματὲς τῆς ἰστορίας ἔχουσα ἀναφανήσεται. ἡ δὲ μὲν ἐν τέτων καὶ παρῶν ἐν οἷς διευτυπώσαμιν χερσὶν κανόνων, ἐπισημῶν καλεση- D σαμῶν. πληρεσάτων δὲ ὧν ὅμως αὐτῶν ἐπὶ ἔπαρτον ὠρμήθῃ τῷ ἀφήγησιν ποιήσασθαι καὶ ἀρξέσθαι γέ μοι ὁ λόγος, ὡς ἐφίλω, ἀπὸ τῆς καὶ τὸν σωτήρα χερσὸν ἀπνοεμῆς ὑψηλοῦς τε καὶ κρείττονος ἢ καὶ ἀνθρώπων οἰκονομίας τε καὶ θεολογίας. καὶ γὰρ ἐν τῶν γραφῶν μέλλοντα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑψηλοῦς ὡς ἀδῶσθαι τῷ ἰσορῆαν, ἀνωθεν ἐν πρώτης τῆς κατ' αὐτὸν τὸν Χριστὸν, ὅτι περ εἶς αὐτῶν καὶ τῆς παροφάσιν ἡξιώθη μὲν, θεοτέρας ἢ καὶ τὸ δοκοῦν τοῖς πολλοῖς οἰκονομίας, ἀναγκαῖον ἀνείη κατὰρξασθαι.